

Szám.

alóban
Lap-
aladást
ve nem
g? A
meg-
m tesz
Nálad
eutsch
ényed-
shettél
már a
gyors
n.

dat-
lék:

s-án,
lyos

osz-
után
ad a
. A
mek
ni a

si.

Mayer

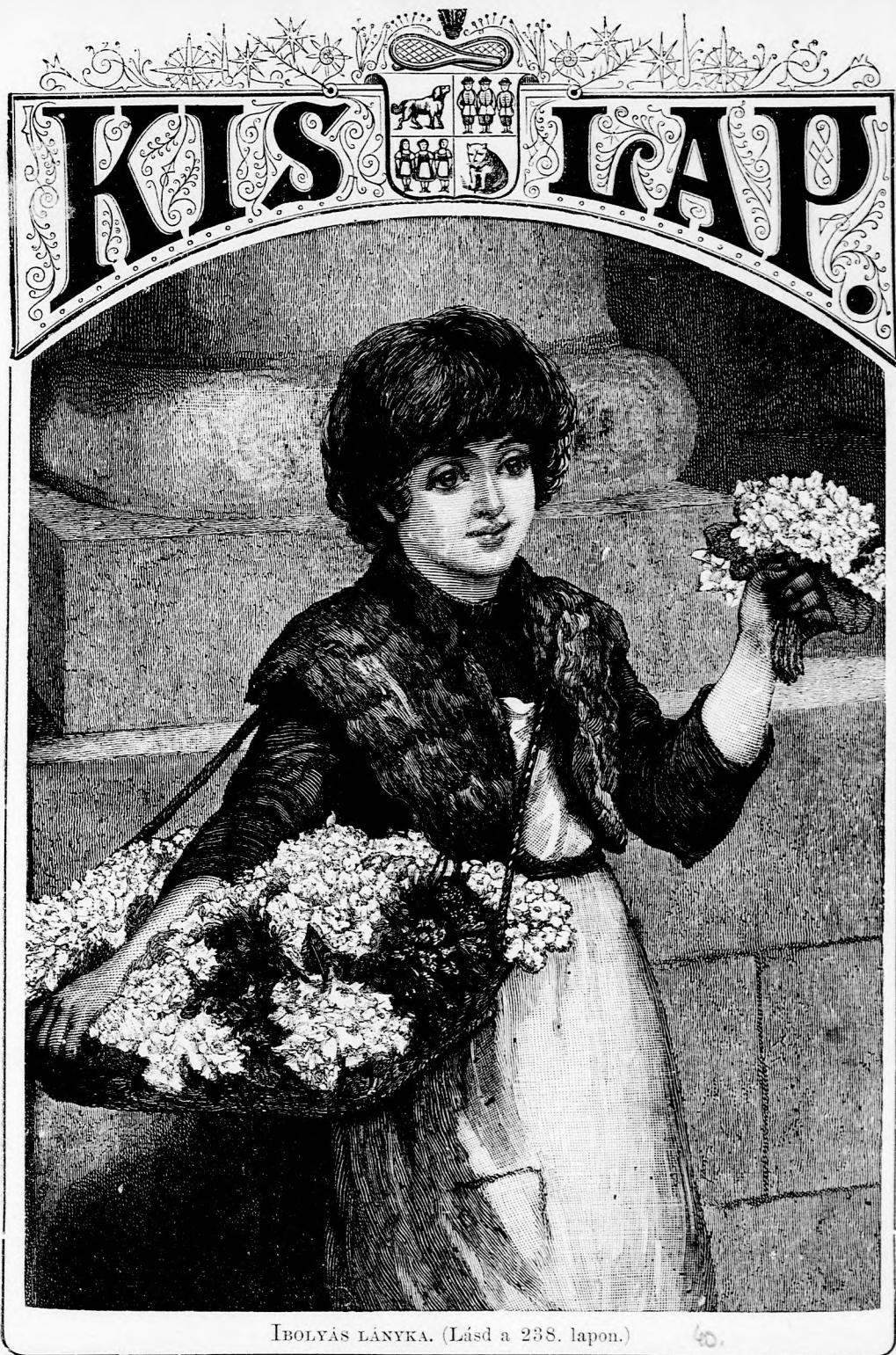
Mayer

ntatva a

es ada-

bácsi.

um-épület.
en.

IBOLYÁS LÁNYKA. (Lásd a 238. lapon.)

XXXII. kötet, 15. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1887. április 10-én.

MORGÓ BÁCSI.

— Elbeszélés, számos képpel. —

(Folytatás)

GYÖRGY kissé szégyenkezve állt föl.

— Bocsáss meg, kedves mama...

nem akartalak megharagítani...

De a mama csak intett, hogy menjen. Mikor kiment, a mama sóhajtva mondá:

— Félek, hogy részben igaza van...

Itt a nagyvárosban sok mindent lát, amit megkíván. Jobb lett volna, ha ott maradtunk a csendes kis városban.

— Hát nem eleget áldozunk érte, kedves mama? szólt az őszinte Jolánka. Hálásnak kellene lennie, de ő csak önző. Szétnéz pajtásai közt, egyiknél látja ezt, másiknál amazt s ő aztán magának mindent kívánna. Az a baja, hogy nagyon is könnyen jut mindenhez. Én azt hiszem, mamácskám, jó volna neki megmondani, hogy most még kevesebbel kell beérnie, mert nagy csapások értek. Talán csak belátná.

— Nem akarom még tudatni vele... az ugy sem segít semmit, őt pedig zavarná a tanulásában. Megvárom, mit ír Morgó bácsi... irtam neki Györgyről is. Ő régi hű barátja volt atyátoknak, eddig mindig adott jó tanácsot, talán most sem hagy cserben. Kértem, hogy ha lehet, jőjjön el, ámbar tudom, hogy nem szeret kimozdulni ódon kastélyából.

— Bár csak eljönne, hogy már mi is ismernők, szólt Jolánka. Csak attól félek, hogy el találnék feledkezni... mindig Morgó bácsinak emlegetjük, utoljára még ugy szólítanám szemtől szembe is.

— Az sem volna épen valami nagy szerencsétlenség, mondá a mama kissé elmosolyodva. Én tulajdonképen mindig csak ezen a néven ismertem és boldogult jó atyátok nevezte el »Morgó barátom«-nak. Mert majdnem mindig ugy látszott, mintha haragosan morogna, pedig mindig a legjobbat mondja és teszi, nekünk a legjobb barátunk.

— Igy még inkább szeretnők látni, mondá mind a két leány.

Ezután csöndesen, szomoruan mult néhány nap. A mama aggódva várta a feleletet leveleire, hogy hát csakugyan olyan nagy baj fenyegeti-é, csakugyan elveszti-é vagyonát? A két nagyobbik leány szintén aggódott, de nem e miatt, hanem mert a különben is gyöngé, beteg mamát olyan busznak látták. Már pedig nekik az volt a fő, hogy a kedves jó mama ne szenvedne. A kis Viki csak ugy félig-meddig sejtett valamit; annyit kitalált, hogy valami baj van, de hogy micsoda, azt nem tudhatta, mert mikor egyszer kérdezni kezdte, Jolánka szigoruan mondá:

— Nem neked való ezt tudni. És Györgynek sem szabad szólnod.

Viki pontosan engedelmeskedett és se nem kérdezősködött, se nem szólt Györgynek még arról sem, amit sejtett. És így György volt az egyedüli a házban, a ki semmit sem tudott és csak oly nyugodtan végezhetette a dolgát, mint eddig. Észrevehette volna ugyan maga is, ha egy kicsit figyel és másokra is gondol; de ez nem volt az ő szokása, mert ő mindig csak saját magával gondolt és folytatta elégedetlenkedését: hogy semmije sincs, hogy ez is kellene, amaz is kellene és nem kapja,

hogy a testvérei nem eresztik a mamához és ha bejut is, nem engedik beszélni, hogy őt nem szereti senki, csak azt akarják, hogy reggeltől késő estig tanuljon, semmi öröme se legyen.

Különösen azóta lett György urfi olyan követelés és kiállhatatlan, mióta nem igen rég falun volt vagy két hétig egy gazdag pajtásnál. Ott pompásan telt az idő. Véletlenül épen nagyon kellemes, derült napok is jártak, reggeltől estig sétáltak, mulattak s György egészen boldogtalan volt, mikor vissza kellett menni a városba és újra kezdeni a tanulást, komoly munkát. A városban még az időjárás sem olyan kellemes. Tessék, már napok óta ugy zuhog az eső!

— Láttál már ilyen czudar időt?

E szavakkal köszönt a kis Vikinek, amint egy napon hazatért és lármás csöngetésére a jó kis leányka sietett ajtót nyitni, nehogy az urfi sokáig álldogáljon oda kint.

— Czudar idő, mondom. Teljesen átáztam. A lábam csupa víz... készen van-e az ozsonnám?

— Készen van... mire átöltözöl, czipőt váltasz, ott lesz az asztalon. Csak siess, ne maradj ebben a nedves czipőben; tudod, ettől könnyen megbetegedhetnél.

— Nem lenne az én hibám. Mért nem vesz nekem a mama olyan czipőt, a mely nem ázik át! Nagy kedvem volna csak azért is így maradni nedves lábbal, hadd legyek beteg.

— Oh! De hiszen van egy pár vastag czipőd, mért nem azt huztad föl?

— Mit? Azt az ócskaságot? Hiszen már egészen kiment a formájából, nevetne

rajtam mindenki. Csak nem viselek olyan csuf tiz esztendős czipőt!

— Persze, tiz esztendős! Féléve sincs, hogy kaptad.

— Mindegy, de már nem jó, vagy legalább nem szép. Vehetett volna a mama ujat már régen.

— Már pedig azt nem hiszem, hogy most megtegye. Ugy látom, hogy a mama most nem szeret pénzt kiadni.

— Persze hogy nem, ha nekem kell valami. De ha Jolán vagy Vilma kisasszonyoknak kell holmi haszontalan csipke vagy szalag, az más. Oh, valóságos rab-szolgaság az életem! Fölkelni még hajnalban, tanulni, dolgozni késő estig... Jól van no! Gyere, Viki, segíts levetni a czipőmet.

A kis leány engedelmes jószívűséggel letérdelt és lehuzta György urfi lábáról a nedves czipőt, (Lásd a képet a 228. lapon.) György még csak meg sem köszönte a szives szolgálatot, hanem sürgette az ozsonnát, melyet szintén Viki hozott be. A jó ozsonna aztán kissé vigábbá tette, de ez nem tartott sokáig, mert elő kellett venni a könyveket, hozzá fogni a tanuláshoz, ebben pedig már nem segíthetett rajta jó hugocskája. Még nem is készült el, mikor beszólt Vilma, hogy a mama hivatja, már látni akarja.

Bementek a mamához, ki nyájasan kérdé:

— No's, kedves fiam, elkészültél már a leczkéddel?

— Dehogy készültem! Nem olyan könnyű az, mint itt elesacsogni az időt.

— De György, már megint ilyen hangon beszélsz? Hogy megsomorítod a

mamát! szolt Jolánka rendre utasítólag.

— Nem azért jöttem be, hogy a te prédikációdat hallgassam, felelé György hevesen. Kedves mama, parancsold már meg nekik, hogy ne szóljanak mindig bele az én dolgomba. Örökké csak rendre utasítgatnak, én pedig ezt már nagyon meguntam, igenis meguntam, kivált mikor ugyanis olyan sok és nehéz a tanulni való. Ott kint a falun jobb dolga van annak a béres gyerekek. Inkább is volnék ott, hogysen itt ezt a sok roszt hallgassam.

Hogy igazságos legyek, meg kell valanom, hogy György csak ritkán feledkezett meg ennyire magáról; de most szinte kiabált és nem ishallotta, hogy az ajtó nyilik és egy öreg ur lép be. (Lásd a képet a 232—233. lapokon.) De az öreg ur hallotta a György illetlen hangú szavait és szigorú hangon mondá:

— Csöndesebben, fiatal barátom! Hát illik az így beszélni anyád és testvéreid előtt? No, még csak az kellene nekem!

A mama örvendve ugrott fel.

... LEHUZTA A NEDVES CZIPÖT.

(Lásd a 227. lapon.)

hugomasszony! szolt az öreg ur. Ugy látom, nagyon beteg. És én oktondi vén ember betoppanok, megijesztem, bajt csinállok. Tessék, ilyen a vén ember, nem tudja, mit csinál. Hol az a hetyke fiú? Mért nem hoz gyorsan egy pohár vizet a mamának?

— Hozok én mindjárt, szolt Vilma.

György bizony nem is hozott volna, mert ekkor már nem volt a szobában.

— Köszönöm, már jobban vagyok, szolt a mama. Csak a meglepetés izgatott föl egy kicsit. De most már meggyógyít az öröm, hogy itt van kedves jó öreg barátom. Tudja-e, édes

MUNGO. (Lásd a 229. lapon.)

Morvai bácsi, hogy sok gond és aggodalom ért egy idő óta?

— Persze hogy tudom, hogy ne tudnám? Irtam is annak a szeleskedő ügyvédnek olyan levelet, hogy nem fog vele dicsekedni. Mi szüksége volt riasztgatni az én kedves hugomat? Aztán még ez a fiu is boszantja!

A jó mama védeni akarta Györgyöt.

— Oh, nem olyan hibás György... sok gondjaim közt csakugyan kissé keveset ügyelhettem rá, hogy meglegyen mindene.

— No persze, lárifári, nem hiszem én azt. Inkább hiszem, hogy az urfi nagyon is el van kényeztetve. No de most nem ez a legfontosabb, hanem az a nagy ijedség, a mely miatt ide jöttem. Mindjárt gondoltam, hogy szegény hugomasszony belebetegszik.

— Oh, most már meg fogok nyugodni, mert tudom, hogy itt van az én hű jó barátom.

— Persze hogy itt van, azért hát várhatott volna a nagy busulással egy kicsit. Minek azzal sietni? Aztán ha a vén Morgó bácsi nem segít, akkor is ráérnek szomorkodni.

— Igen, de nem tudtam, el fog-e jönni? Arra meg épen nem számítottam, hogy ily hamar itt legyen. Alig kaphatta

meg a levelemet. Azt gondoltam, hogy majd írni fog.

— No persze! Annyi idő alatt, mint a levél, magam is eljöhettek. Azért nem is írtam, hanem megparancsoltam Mungónak, hogy pakoljon. Emlékszik-e még Mungóra?

— Arra a szerencsen fiura, a kit a durva menaszériás embertől váltott meg?

— Arra! Csakhogy most már nem kis fiu, hanem öles ficzkó. Nagyon jó hasznát veszem. Az én ócska kastélyomban többet ér tiz zsandárnál, mert az emberek el nem hiszik, hogy ez is csak olyan ember, mint mi, valóságos eleven ördögnek tartják (Lásd a képet a 228. lapon.) és minden tolvaj, rabló messze elkerüli a házamat. No de ez mindegy. Nem azért jöttem, hogy erről beszéljek, hanem hogy megnyugtassam kedves

JOLÁNKA. (Lásd a 231. lapon.)

hugomat.

— Hát gondolja, kedves Morvai bácsi, hogy nem olyan nagy a baj? Én már el vagyok készülve mindenre, még arra is, hogy végkép koldusbotra jutok a gyermekeimmel.

— Mesebeszéd, mesebeszéd! dörgött az öreg. Hát azért mondta nekem boldogult férje, a gyermekek apja, mikor már nagy beteg volt, hogy ne hagyjam el

családját, ha baj támad? Az kellene csak! A vén Morgó bácsi nem olyan ember, a ki elfelejthetné, mit ígért jó barátjának. Majd holnap beszélek azokkal az ügyvédekkel, bírakkal és rendbe hozunk mindent. Csakhogy azt is akarom tudni, valjon ezek a gyermekek megérdemlik-e, hogy valaki fáradozzék értük? Ez a kettő a két nagy leány, ugy-e? Persze, hiszen már egész kisasszonyok. Remélem, jó gyermekek?

— Kedves jó gyermekek, szembe is megdicsérhetem őket; a kisebbik, a Viki, szintén jó gyermek...

— Azt el is vártam, hiszen ő az én keresztleányom. De hát az urfi, György?

Már erre a mama nem felelt olyan biztosan.

— György jól tanul... szorgalmas, hiszem, hogy lesz belőle valami.

— Hja! az nem csak a tanulástól függ. Ismertem már sok tanult, tudós embert, aki mégsem volt derék ember. Hiába van sok a fejében, ha üres a szíve. No, majd meglátjuk. Majd lesz gondom erre is. De azt szeretem, ha kis hugoskái derék leányok. Tudnak-e sütni, főzni, varrni, meg egyéb hasznos dolgokat?

— A sütés, főzés és háztartás az én mesterségem, szólt Jolánka nyájasan. Majd meglássa Morgó bácsi... jaj bocsánat... megfeledeztem...

Az öreg ur nagyot nevetett.

— Ne ijedjézzél, kedves leányom. Ez az én nevem, így szólít valamennyi kis öcsém és hugom.

— Nem is tudom, hogy vannak fiatal rokonai.

— Amint vesszük... magam szoktam őket kiválogatni magamnak, kedvem szerint. Így választottam ki egykor atyátokat és kedves mamátokat is. Meglátom, belekerültök-e ti is a sorba.

— Oh, bizonyosan! mondá Vilma derülten. Megálljon csak, bácsikám, Jolánka olyan vacsorát ad, hogy őt mindjárt beveszi és az ő kedvéért engem is.

— Majd meglátjuk. Hanem ma semmi sem lesz belőle. A mamácska nagyon gyöngé... én nem vagyok orvos, de látom, hogy nagyon roszul van. Le kell fektetni. És nem szabad busulni. Holnap majd eljövök. Itt lakom nem messze a vendéglőben. Majd holnap megismerkedem Vikivel és György barátommal. Most pedig megyek.

Az öreg ur kurtán bucsuzott és elment.

— Jaj de kedves, furcsa öreg ur! szólt Jolánka. Mindjárt megszerettem.

— Méltán, szólt a mama. És láttam, hogy ő is megszeretett titeket. Csak majd Györgyöt is megszerethetné!

A két leány nem szólt semmit, mert maguk is aggódtak, hogy szigorú öreg barátjuk nem nagy kedvét fogja találni György urfiban. De azért mégis csak nyugodtabbak voltak, mert Morgó bácsi mindjárt azon kezdte, hogy nem lesz olyan nagy a baj, mint a mama hitte. És ha lenne is, majd segít ő rajta. Ezzel biztatta is egymást a két testvér, mikor magukra maradtak.

— Legnagyobb baj most a mamácska betegsége, szólt Vilma sóhajtván. Morgó bácsinak igaza van, mama rendkívül sápadt...

— Ez nagyrészt a György helytelenkedése miatt van... nagyon boszantotta, elbusította. Szegény jó mamánk még röstelte is nagyon, hogy Morgó bácsi épen rajta kapta Györgyöt olyan illetlen beszéden. De talán ez még jó. Én ugy sejttem, hogy György most emberére talál Morgó bácsiban. No, de menjünk aludni. Holnap korán akarok fölkelni, jó ebédet akarok főzetni, mert holnap itt marasztom Morgó bácsit, ha akarja, ha nem.

Mert Jolánka volt a kis gazdasszony a háznál (Lásd a képet a 227. lapon.) a beteges mama helyett. Talpon is volt másnap korán reggel és rendezgetett, intézkedett, hogy a vendég meg legyen elégedve. György is hallott persze mindenfélét Morgó bácsiról, de neki nem volt nagyon kedvére az öreg ur megjelenése. Hanem aztán biztatta magát:

— No bizony, törődöm is én vele, hogy hallotta, mit mondtam. Ugy látom mindnyájan nagyon fontos embernek tartják, ő fog itt most intézkedni. Annál jobb, legalább majd elmondom neki, hogy ez nem maradhat így... nekem több zsebpénz kell... rólam jobban gondoskodjanak, én nem akarok szégyenkezni a pajtásaim előtt.

Morgó bácsi eljött és egy ideig beszélgetett a mamával, de úgy találta, hogy ma még betegebb, nem szabad sok beszéddel fárasztani. Inkább a kis Vikivel enyelgett tehát, azután meglesve, mikor Jolánkát és Vilmát magukban találhatta, így szólt hozzájuk:

— Ti már nagy leányok vagytok, lehet veletek okosan beszélni. Tudjátok-e, hogy mamátok nagyon beteg?

Mind a kettő sohajtva intett, hogy tudja.

— Bizony, a sok aggodás is növelte betegségét. No, ez nem nektek való beszéd, ezt majd elintézem én. De arra is gondotok legyen, hogy a mamát ne busítsa itt senki és semmi. Rólatok nem is teszem föl. De hát öcsétek?

(Folytatása következik.)

JANIKA ÉS MARIKA.

— Beszélyke. —

KI OTT látta az utcasarkon vagy a piacon azt a körülbelül tizenkét éves fiút, bizony akármit mondott volna, csak azt nem, hogy ez a legkülönb, legderekabb fiu az egész városban. Mert abban ugyan semmi különös nem volt, amit ott naphosszat végzett. Ha a gyümölcsárusok ide-oda hordták kosarikat, a fiu segített nekik és kapott egy-két krajczárt. Ha valamelyik fuvarosnak dolga volt és nem akarta őrizet nélkül hagyni a lovait ott a piacon, rábizta a fiura, a ki gondosan őrködött és megköszönte, ha ezért valami kis jutalmat kapott. Naponként reggeltől késő estig efféle dolgokat végzett, jól is végezte, az igaz; de hát ez még sem volt valami csoda dolog. És az öreg doktor, a híres doktor, a ki ott lakott a főtéren a legszebb házban, mégis azt mondogatta:

— Nincs ennél derekabb fiu az egész városban.

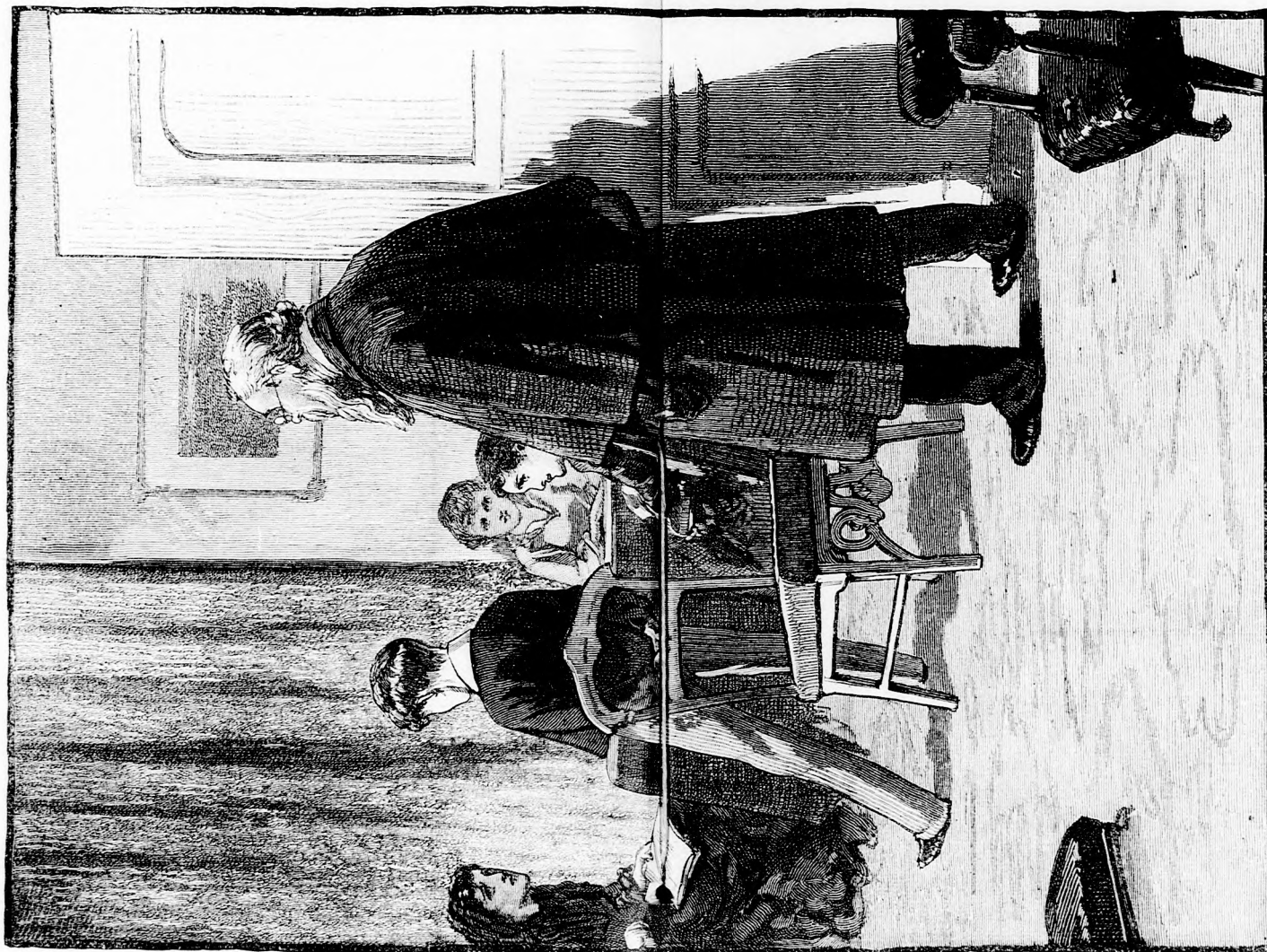
Jancsika — mert ez volt a neve — épenséggel nem volt e miatt elbizakodva, már csak azért sem, mert semmit sem tudott róla. Egyébre pedig nem igen volt

mire elbizakodnia. Még csak azt sem lehetett rá mondani, hogy szép fiúcska, mert csepű haju, szeplős képű, zömök kis fizkő volt. Hanem az igaz, hogy még a szeméből is látszott a jóság és becsületesség. Csakhogy az ilyen szegény fiu szemeit nem igen vizsgálják, mert hamarabb feltűnik az, hogy foltos, szegényes a ruhája és mindenféle apró munkával keservesen keresi meg a kenyerét. De az bizonyos, hogy megkeresi. Alamizsnát soha sem kért senkitől, de még ha kínálták volna sem fogadta volna el. Akármilyen fiatal volt, már meg tudta keresni mindennapi kenyerét, sőt néha segített is másoknak, kik nem voltak olyan ügyesek, mint ő. Hát így egy kicsit mégis igaza lehetett az öreg dokornak.

Csakhogy az öreg doktor még nem ismerte Janikát akkor, mikor az az eset történt, melyet el akarok mondani. És éppen ez a kis eset ismertette meg őket egymással.

Janika sokáig akárcikre másra gondolt, csak a híres doktorra nem. Nem volt szüksége doktorra, mert egészséges volt mint a makk és ez nagy szerencséje az olyan árva fiúnak. Mert Janika árva fiu volt és egy jószívű öreg

asszony adott neki a pitvarában helyet, ahol egy kis szalmán volt az éjjeli pihenő helye. Egyébről aztán magának kellett

gondoskodnia. Ezt Janika meg is tette. Mióta jó anyja elhalt, iskolába nem járhatott, mesterséget sem tanulhatott,

mert senki sem akarta befogadni az ágról szakadt árva fiut; hát csak úgy eltengődött apró szolgálatokból, mint mondtam.

sem találta kellemes dolognak, de azért nem jajgatott hanem biztatta magát, hogy másnap majd jobb szerencséje lesz. És rendesen nem is csalódott.

A jó öreg Zsuzsánna asszonynál, ahol lakott, még egy másik kis árva is volt, Marika, akit az öreg asszony azért fogadott magához, hogy segítségére legyen a munkában. A kis leány volt Janika egyetlen egy pajtása, kit valóságos testvérének tekintett. Régebben is egy házban laktak és Janika emlékezett, hogy mikor az édes anyja halálos beteg volt, a Marika anyja sokszor eljött és segített egyben-másban, ami kitelt az ő szegénységétől. De aztán maga is beteg lett és meghalt, Marika is teljes árvaságra jutott. Most már aztán Janika úgy érezte, hogy a kis leány iránt jósággal és szeretettel kell meghálálnia, amit Marika anyja jót tett velök. Úgy tekintette magát, mintha a testvérbátyja volna, csak azt sajnálta, hogy tulajdonképen semmit sem tehet fogadott hugoskájáért. De ha nagy dolgot nem tehetett, holmi apró örömet majd minden nap szerzett neki. Ha az

Nem volt mindennap szerencséje, akárhányszor megesett, hogy semmi keresete sem akadt és éhen feküdt le. Ezt biz' ő

utczán talált egy-egy virágot, melyet valami uri kisasszony már eldobott, ő felvette és elhozta Marikának. Néha lelt

az utcán holmi kis szalagot is és más efféle apróságot, ami mindig nagy örömet okozott a szegény leánykának.

Ekép nagy szegénységökben és árvaságukban is zugolódás nélkül éltek, csakhogy egyszer Janika azt kezdte észrevenni, hogy Marika nem néz reá oly szépen, mint eddig, sem reá, sem másra. És napról-napra furcsább lett a kis leány tekintete, szomorubb lett a szelid, kedves képe s végre egy napon, mikor Janika szép virágot hozott neki, Marika így szólt:

— Köszönöm, kedves Janika... bizonyosan nagyon szép... igen jó illata van... de én többé nem láthatom.

— Nem láthatod? Már ugyan miért?

— Mert nem látok... megvakultam.

Ugy volt. Marika megvakult. Janika hamarjában szólni sem tudott, csak bámult a szegény leánykára. Aztán kiszaladt és jó nagy verset sirt. Hanem már annál okosabb volt, hogysen a sirástól valami hasznot várt volna. Abba hagyta és sietett Zsuzsánna asszonyhoz, hogy megtudja, mikép is van hát a dolog igazán.

— Nagyon rosszul, kedves fiam, felelé az öreg asszony. Szegény Marikának súlyos és veszedelmes szembaja támadt. Talán meg lehetne gyógyítani, ha volna rá pénzem. De hát nincs. Örülök, hogy meg tudok élni.

— Hát nagyon sokba kerül az?

— Meghiszem azt! Beszélte itt a szomszédban a szakácsné, hogy az ő asszonya volt ilyenformán, aztán a híres öreg doktor gyógyította, tudod, az, a ki ott lakik a főtéren abban a szép nagy

házban... meg is gyógyította, de kétszáz forintot kellett fizetni. Nekünk talán megtenné olcsóbban, talán ötven forintot kívánna. De hát az mindegy, ötven, ötszáz, mikor nincs.

Janika nagyot sóhajtott és kiszaladt. Cél nélkül bolyongott az utcákon, nem látott utána szokott keresetének és az lett belőle, hogy mikor megéhezett, egy darabka kenyeret sem vehetett magának. De most ezzel sem törődött. Hiszen ez csekélység ahhoz képest, hogy Marika, a kedves jó kis Marika megvakult és talán egész életére vak marad. Janika készséggel levágta volna a félkezét vagy a féllábát, csak Marika nyerné vissza ezzel a szemvilágát. De hát az bizony nem használt volna. Okosabban kell az ilyen komoly bajról gondolkozni.

— Szorgalmasabban fogok dolgozni. kevesebbet költök el a keresményemből és amit csak lehet, megtakarítok. Lassacsckán talán majd összegyűjtök egy kis pénzt.

Ez nagyon szép szándék volt, csak hogy igen sok idő kell ahhoz, míg apró megtakarításokból nagyobb összeg kerül ki. Itt pedig nem volt sok idő, mert Zsuzsánna néni azt kezdte emlegetni, hogy ő nem fogja sokáig tarthatni a vak leánykát. Ez most már nem tud dolgozni, csak olyan ingyenélő a háznál, szegény ember pedig nem tarthat ilyen ingyen kosztost.

Janikát ez még inkább elbusította. Ki tudja, mi lesz szegény Marikából, hova kerül, ha itt nem maradhat! Talán elpusztul nyomorultan, mert nincs pénzüik, hogy segítsenek rajta. Egy pillanatig arra gondolt, hogy lopni fog. De csak egy pil-

lanatig gondolta ezt, aztán így szólt magában:

— Nem, azt nem teszem, nem tehetem. Sokszor mondta édes jó anyám, hogy inkább szenvedjem el a legnagyobb szükségét, de maradjak becsületes. Megfogadtam neki, meg is tartom. Még a Marika kedvéért sem leszek tolvaj.

Ezt meg is tartotta és aztán törte a fejét tovább. Utoljára ilyenformát gondolt:

— Hallottam én arról a híres doktor urról, hogy jó ember. Hátha megkérném, hogy gyógyítsa meg Marikát. Megtehetné... talán meg is teszi, ha megtudja, milyen szegények vagyunk. Megyek mindjárt hozzá.

Még soha sem járt ilyen uri helyen, de azért neki bátorodott. Tudta a házat, fölment a lépcsőn és becsöngetett. Inas nyitotta ki az ajtót és látva a kopott ruhás kis fiut, barátságatlanul kérdé:

— Mit akarsz?

— A doktor urral akarok beszélni.

— No persze, majd itt efféle csavargók fognak bejárni koldulni. Takarodjál és meg ne lássalak többször itt a házban, mert megbánod!

Becsapta az ajtót, Janika pedig egészen elbusulva ment odább. Vége volt az utolsó reményének, most már nem tudta, mihez kezdjen. Czéltalanul bolyongott ide-oda az utcában és haragosan nézett minden kis leányra, a kit látott. Miért mind olyan vidám, boldog, miért lát mind, csak a szegény kedves kis Marika olyan szerencsétlen... vak lesz talán egész életére, nincs a ki segítsen rajta!

Már be is sötétedett és még mindig ott járt-kelt a már csöndes, elhagyott

utczákon. Egyszerre azt érezte, hogy valami puhára lépett. Hozzá volt szokva, hogy minden apróságot fölvelt, amit talált; most is lehajolt tehát, de a mint kezébe kapta azt a puha tárgyat, majd elájult, még pedig örömeben. Mert amit talált, az egy nagy börtárca volt.

— Ez pénzes tárcza... ezt a Gondviselés küldte nekem... azaz... ha van benne valami... úgy érzem a tapintásáról, hogy nem üres.

Sietett egy utczai lámpás alá és szinte reszketve nyitotta föl a tárczát. Nem, nem volt üres... sőt meg volt tömve nagy bankókkal, csupa százasokkal, lehetett több is ezer forintnál. Janika azt hitte, hogy álmodik, hogy most mindjárt föl fog ébredni és a tárcza nem lesz többé a kezei közt. De lassanként meggyőződött, hogy való igaz: nagy kincset talált, most már van pénze bőségesen.

Zsebébe dugta a tárczát és rohant haza. A jó öreg Zsuzsanna néni és a szegény Marika el sem tudták képzelni, mi lelte, mikor ujjongva és tánczolva rontott be és egyre kiáltozta:

— Megvan! Most már gazdagok vagyunk! Ne félj, Marika, meg fogsz gyógyulni, megint fogsz látni, most már megfizethetjük a doktort és patikát! Nézd, itt van... annyi pénz, hogy a félvárost megvehetjük rajta.

A szerencsétlen kis leány nem értette, de örült. Hanem a jó öreg Zsuzsanna asszony mihamar megértette.

— Hol szerezted ezt a tárczát, te? Csak nem loptad?

— Nem vagyok én tolvaj! felelé Janika büszkén. Találtam az utcán.

— Ha találtad, akkor nem a tied. Vissza kell adni annak, a ki elvesztette.

Janika elképedve bámult az öreg asszonyra. Nagy örömében is most mindig csak a szegény Marika szerencsétlenségére gondolt; eszébe sem jutott, hogy hiszen amit talál, az nem az övé, azt

vissza kell adni annak, a ki elvesztette. Persze hogy úgy van! Egy szót sem szólt ellene, de mégis csak elszomorodott. Most már megint oda a nagy öröme és reménye.

— Igen, de nem tudom, ki vesztette el? szólt aztán busan.

NAGY VESZEDELEM. (Lásd a 240. lapon.)

— Majd tudják a kapitányságuál. Mert a ki elvesztette, bizonyosan bejelentette. Holnap reggel vidd oda.

És Janika, bármily nehezeére esett, megtette. Másnap reggel megjelent a hivatalban és mikor nagysokára bejutott a tisztviselő elé, oda nyújtotta a teli tárczát.

— Ezt találtam tegnap este... elhoztam... nem nyultam hozzá, ami benne volt, most is benne van.

A tisztviselő meglepetve nézett a szegényes fiúra, átvette a tárczát, aztán egy írást keresett elő és olvasta: »Nagy fekete bőrtárcza... benne két ezer forint...« lássuk!

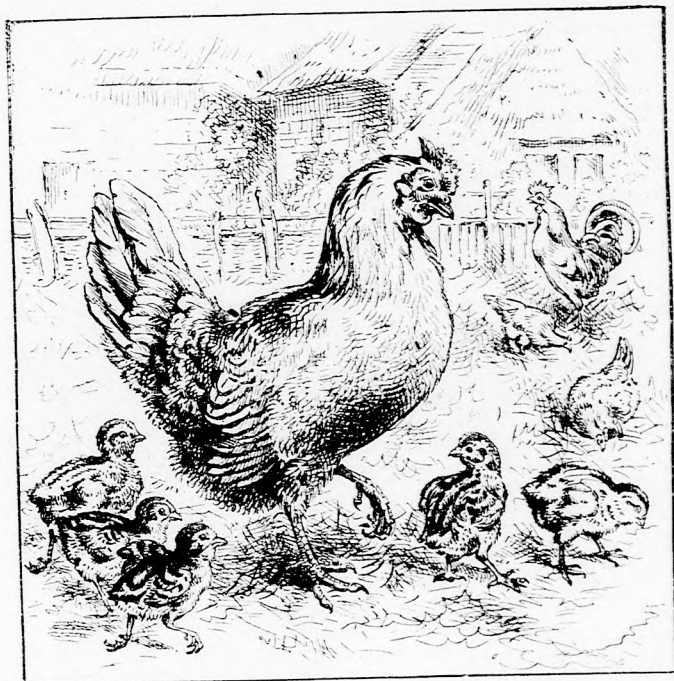
(Vége köv.)

FURCSA TESTVÉREK.

NEM RÉG olvastam a mi kedves »Kis Lap«-unkban, hogy nem csak emberek, hanem különböző fajú állatok közt is néha milyen jó barátság uralkodik. Ezt én magam is bizonyíthatom és mert azt hiszem, hogy kis olvasó társaim szintén úgy szeretik az ilyen történetkéket, meg-

írom kedves Forgó bácsinak az esetet, mely a mi udvarunkon történt. A mellékelt kis rajzot kedves Forgó bácsi talán kiigazíthatná annyira, hogy közölhető legyen.

Az én kis történetem a mi nagy tyúkunkról szól és tavaly történt. A tyukocska mindnyájunk kedvence volt; szelid jószág és már sok csibét nevelt föl. Bizonyosan fog még ezután is, de olyan kis családja

FURCSA TESTVÉREK.

talán még sem lesz több, mint volt tavaly. Es alkalmasint nem is sok tyuk-komadicsekedhetik olyannal.

Ugy történt a dolog, hogy egy szép napon a mi tyukocskánk nem jött elő, mikor jó magot szórtam az apró jószágnak. Ez még nem igen tűnt föl, mert azt hittem, hogy valahol kapargál. De nem került elő estére sem, másnap sem, és aztán sem. El

nem képzelhettük, hová lett? Görény, róka nincs a környékünkön, tehát nem gondolhattunk egyebet, mint hogy ellopták, megölték, megsütötték és megették. Nagyon sajnáltuk, de végre is bele kellett nyugodnunk, lassanként el is felejtettük.

Néhány hét mult és ime egy napon ki vonult be nagy büszkén az udvarra? Az elveszettnek vélt tyuk, csakhogy nem

egyedül, hanem öt aprósággal. Igen ám, de milyen furcsa aprósággal! Kettő közönséges csibe, ezekre ráismertünk: de a többi háromról mi gyermekek nem tudtuk kisütni, hogy kicsodák. Apácska azonban mihamar rájok ismert: két kicsi fácán volt köztök és egy kis fogolymadár. Furcsa öt testvér volt az.

Sokat törte még apa is a fejét, hogy juthatott a tyukocskánk ilyen furcsa familiához, de kideríteni maig sem tudtuk. A szomszédban van ugyan az uradalmi fácános kert; de hogy jutott a tyuk a tojásokhoz, hogy kiköltse? Fogolymadarak is vannak a környéken, de hogy kerített a tyuk ilyen tojást? Azt sem tudják, hogy az idegen apróságot a maga csibéivel együtt költötte-é ki, vagy mint elhagyott árvákat szedte föl őket? De az bizonyos, hogy a mostoha kicsinyeit csak épen úgy szerette, oltalmazta, mint a saját csibéit. A kis fácánnyokat és a foglyot később elvettük tőle és külön neveltük fel.

Kedves Forgó bácsit szivből üdvözölve, maradtam

hű kis olvasója
Kerekes Anna.

IBOLYAS LÁNYKA.

(Képpel a czimlapon.)

*IBOLYÁR hölgyeim, uraim ibolyát!
Virágoztassák ki a kabát gomblikát!
Egy-egy bokrétának öt krajczár az ára,
Ily kevés pénzt ki nem szánna ibolyára?*

*Oly frissek, oly üdék, s ah, úgy illatoznak!
Párjukat tudom a piacra nem hoznak.
Virágaimtól meggyógyul a beteg is —
Örül neki agg is, ifju is, gyermek is.*

*No csak szép szaporán, foggyanak is gyorsan,
Még egy szíromját se hagyják kosaramban.
Vegyen kisasszonykám, szép urficskám szentem —
Különbben szegények elhervadnak menten!*

EGY LÓ ÖNVÉDELME.

EGY MAIG is kétségbe vonják sokan, hogy az állatok gondolkodnak, emlékeznek, vagy épen valamit megfontolva cselekszenek. Pedig ezer és ezer példával lehet bebizonyítani, hogy igenis van itéletök, gondolkoznak s emlékeznek. Az életfentartás ösztöne nem csak az emberben, de az állatban is megvan. Hányszor olvassuk, hogy pl. a róka milyen cseleket gondol ki, hogy éltét megtarthassa. A róka csak hagyján! De a nyulacska is tud ravaszkodni, ha az irhájáról van szó. Nem csoda tehát, ha egy több erővel és értelemmel bíró állat valósággal bámulatba ejt bennünket észjárásával, ha élete forog veszélyben.

Évekkel ezelőtt, midőn az én jó mamám még kis leányka volt, egészen más életet éltek az emberek s nem is lehetne mondani, hogy kényelmesebbet. Nem volt vasut, vagy gőzhajó; s ha az emberek egymáshoz el akartak menni, meglehetősen kényelmetlenül utaztak, kivált ha utjuk hosszan tartott. A kinek voltak lovai, a saját fogatán utazott; a kinek nem voltak, »gyors parasztot« fogadott, vagy deligance-on, póstakocsin folytatta utját. Itt meg az volt a baj, hogyha többen utaztak egyszerre, nem fértek fel a kocsira, s külön alkalmatosságot kellett fogadniok, — vagy ami még rosabb volt, aranyért sem kaptak lovat és fuvarost, aki őket tovább szállítsa, ha zivataros, idő járt.

Egy zimankós téli nap, midőn majd egy hétig esett már a hó, egyik nagy-

bátyám jött meglátogatni nagyapámat valami halaszthatlan fontos ügyben.

Panaszkodott ugyan az iromba, csipős hideg miatt, de nem felelte el a lovait dicsérgetni s fölemlíteni, hogy »ugy mentek, mint a mesebeli sárkányok!« Ötösben jött, a maga által nevelt csikókon. Hires szép lovai voltak mindég, de ezeket különösen annyira dicsérte, hogy azt kellett hinni a hallgatónak: ennél derekabb állatokat nem hordoz már a föld.

Elvégezve dolgát, távozni készült. Nagyapa váltig marasztgatta, de Péter bácsi, ha egyszer valamit a fejébe vett, arról nem lehetett letériteni. Most is minden szép szó és kérés daczára elindult, bizva a »sárkányaiban.«

Sok jó kívánság s áldás kísérte utjára, — talán ez is mentette meg.

Az országút sima volt, mint a padló; a lovak csak úgy repültek rajta. Amint a hóesés elállott, a jobbágyoknak — régi időről beszélek — menniök kellett a határukhoz tartozó országútra havat lapátolni, úgy hát az út még tiszta is volt. Az országútról letérve, egy cserjésen kellett keresztül menniök, s már közeledtek is hozzá, midőn az öreg kocsis hátrafordul:

— Nagy uram! Baj van. Amott a cserjésben farkasok várnak reánk.

Péter bácsi oda néz s rémülve látja, hogy 20—30 farkas nagy nyugalommal várja a mindinkább közeledő szánt. Drága volt a jó tanács s Péter bácsi kérdezte az öreg Jánost, hogy mit tegyünk?

A legnagyobb szükségben mindég közel van a jó Isten. Itt is úgy volt. János azt mondja Péter bácsinak:

— Nagy uram! Engedje meg, hogy elbocsássam a kisafást, (másként lógóst) az ér a legkevesebbet. Inkább azt egyék meg, mint minket.

Vérző szivvel ugyan, de Péter bácsi beleegyezett.

Tán tudjátok is, hogy téli időben a lovak élesre vannak patkolva, mert így a jégen kevésbé csusznak meg. Úgy volt akkor is. A szegény lovat elbocsátva, sorsára hagyták, s ők, nagybátyám s kocsisa előre hajtattak vágatva, hogy a közeli faluba mielőbb beérjenek.

Néhány lövést is tettek, hogy a farkasokat a hátrább vonulásra bírják, ami sikerült is.

Azok rut üvöltéssel várták az elbocsátott lovat, melyhez, mint gondolták, könnyű szerrel juthatnak.

Péter bácsi beérve a faluba, azonnal elmondta, hogy a cserjésben mennyi farkassal találkozott. A falubeliek, kik ugyanis sok kárt szenvedtek már tőlük, azonnal fölfegyverkeztek és Péter bácsival kimentek a cserjésbe.

Ez alatt eltelhetett vagy egy óra. Mire az emberek kiértek, olyan jelenetnek voltak tanui, a melyet ritkán lehet látni. A keményre fagyott országút közepén állt a nemes ló és rugva, harapva védekezett a farkasok ellen. Körülötte tizenhét farkas hevert agyonrugva; a többinek is iparkodott visszaverni a támadását. Csak néhány merészebb ordas közeledett hozzá, míg a többi farkas körül ülve a lovat s agyonrúgott társaikat, de jó messzire, dühösen üvöltve úgy látszik arra várokozott, mikor merül már ki az a vitéz állat, hogy széttéphessék. Erre azonban nem

volt már idejük, mert szerencsére jöttek a falubeliek, s a fenevadak közül néhányat lelőve vagy agyonütve, a többit is fölszedték, melyeket a ló agyonrugott. A lovat elfogták s diadallal vezették a faluba. Rögtön gyógykezelés alá vették a szegény párát. Midőn jobban megvizsgálták, kitünt, hogy több mint 48 tépés és harapás volt a testén, nem tekintve a számos apróbb sebeket, melyeket megolvasni sem lehetett. Nagypapa elé, midőn később meglátogatta Péter bácsit, ez odavezetteté a derék lovat és elbeszélte a történetét. Mint nagypapa mondá, nem lehetett köny nélkül látni a nemes állatot, mely oly hidegvérrel és kiszámítással védte életét. Tudta ló létére azt, hogy ha letér a kemény utról, a farkasok az ároknak szorítják, besüpped a hóba és prédájokká lesz; azért egy helyen maradt s úgy védekezett.

Péter bácsi kegyelem-kenyéren tartotta a lovat, míg ki nem mult, és soha sem mulasztotta el az alkalmát, e valóban ritka eseményt elbeszélni. Így tudta meg nagypapám is és tőle én, ki mindég meséért kunyoráltam. S így mondtam el tinektek is.

Marianne.

NAGY VESZEDELEM.

(Képpel a 236. lapon.)

JAJ! Segítség! Verjétek el!
Mennyi eb egy farkába!
Mind utánam iramodtak
A pecsenye szagára!

Hogy viszem már bizton haza
A péktől a sütemet?...
Hiszen ez a kutya sereg
Akkora, hogy eltemet!

*Beste lelkeit megrugnám —
Jaj, de mikor nem lehet!
Hiszen mind lepotyogtatnám
A sültről a jó levet.*

*Vagy — remegek gondolni rá —
No még csak az kellene...
Kieshetnék tepsimből a
Szép husvétii pecsenye!*

*Végre, végre! Siess Palkó
Jól suhintsd meg botodat,
S verd el mellőlem e ronda,
E pákosztos rút hadat!*

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szmrecsányi Géza. Ugy a mesében, mint a hozzá mellékelte rajzokban van humor, csak hogy nincs éle az egésznek. Valahová ki kell lyukadni az ilyen tréfának. Minden esetre biztató jelét látom benne ugy leirási, mint rajzolásai tehetségének s érdeklődve nézek jövőd elé. Kéziratodat (kiigazítva) egy hétig tartogatom. Azon túl a papíros kosaré. Szini előadásatok eredményével nagyra lehetnek. — **May Ottó.** A »Kis Lap« utolsó oldalának alján világosan ki van írva az Athenaeumnak, mint a »K. L.« szerkesztőségi helyiségének a czíme. — **Plachy Sarika.** A névnek csak egy részét magyarázod. A »med« szótag magyarázatát kifejejtetted, valamint nehéz is volna annak magyarázata. E szerint a küldeményed tökéletlen. Tégy újabb kísérletet. — **Királyfi testvérek.** A régibb folyamok egyikében, más alakban bár, mind a kettő benne foglaltatik. Keressetek újabb tárgyakat s törekedjetez szabatosabb verselésre, ha már verses föladványt akartok szerkeszteni. — **Riszdorfer Erzsike.** Lám, az előtted említett K. fiuk is »Petőfit« küldték be rejtvényül, de azért eszem ágában sem járt őket ezért gyanúsítani, a minthogy téged sem vádollarak. Mint sok száznak, neked is eszedbe juthatott ez a dicső magyar név. — **Köváry Iréne.** Bár az az említett lap nem tartozik a te fogalmi körödhöz, jó kívánságaidért mégis köszönettel tartozom. — **Mayer Hedvig.** Szívesen látlak mindnyájatokat, ha visszatérve a szép magyar hazába, egy péntek délelőttjén meglátogattok. — **Több kézirat** a jövő számban.